

Anexa nr. 2 la ordinul ministrului educației naționale nr. 3393 / 28.02.2017

MINISTERUL EDUCAȚIEI NAȚIONALE

**Programa școlară
pentru disciplina**

RELIGIE

Clasele a V-a – a VIII-a

CULTUL BAPTIST

București, 2017

Notă de prezentare

Programa școlară pentru disciplina *Religie – cultul baptist* reprezintă o ofertă curriculară pentru clasele a V-a – a VIII-a, învățământul gimnazial. Disciplina este prevăzută în planul-cadru de învățământ în aria curriculară *Om și societate*, având un buget de timp de 1 oră/săptămână, pe durata unui an școlar – în conformitate cu *Planurile-cadru de învățământ pentru învățământul gimnazial* aprobate prin OMENCS nr. 3590/05.04.2016.

Programa disciplinei *Religie* este elaborată potrivit modelului de proiectare curriculară centrat pe competențe. Construcția programei este realizată astfel încât să contribuie la dezvoltarea profilului de formare al elevului din ciclul gimnazial, care descrie așteptările exprimate față de elev la sfârșitul învățământului gimnazial, prin raportare la cerințele exprimate în *Legea educației naționale nr. 1/2011* cu completările și modificările ulterioare, precum și prin raportare la caracteristicile de dezvoltare ale elevilor.

Structura programei școlare de Religie include următoarele elemente:

- Competențe generale;
- Competențe specifice și exemple de activități de învățare;
- Conținuturi;
- Sugestii metodologice.

Competențele sunt ansambluri structurate de cunoștințe, abilități și atitudini dezvoltate prin învățare, care permit rezolvarea unor probleme specifice unui domeniu sau a unor probleme generale, în contexte diverse.

Competențele generale vizează achizițiile elevului dobândite la ora de *Religie* pe parcursul întregului învățământ gimnazial. Acestea contribuie în mod direct la realizarea profilului de formare al elevului din ciclul gimnazial, reflectă în mod adecvat specificul domeniului educației religioase și reprezintă o etapă formativă superioară în raport cu competențele dezvoltate pe parcursul învățământului primar.

Competențele specifice sunt derivate din competențele generale și se formează pe durata unui an școlar. Acestea sunt adaptate la nivelul de dezvoltare al elevilor, au rol în orientarea evaluării performanței acestora și oferă cadrul pentru proiectarea demersului didactic.

Pentru dezvoltarea competențelor specifice, în programă sunt propuse **exemple de activități de învățare** variate, cu rol de orientare a strategiilor didactice ce urmează a fi dezvoltate de profesori. Acestea valorifică contexte de învățare formală, nonformală și informală, vizează activitatea elevilor (nu a profesorului) și au rol de a stimula participarea activă a acestora la propria învățare. Profesorul are libertatea să modifice, să completeze sau să înlocuiască activitățile de învățare.

Conținuturile învățării constituie decupaje didactice relevante, necesare elevilor pentru dobândirea competențelor specifice. La nivelul fiecărei clase, programele prezintă o ofertă curriculară care include aspecte de învățătură creștină, elemente de morală religioasă aplicată și aspecte de viață comunitară.

Sugestiile metodologice oferă clarificări pentru elementele de noutate ale programei și includ exemple de strategii didactice, repere pentru proiectarea demersului didactic, precum și elemente de evaluare continuă. De asemenea, sugestiile metodologice fac trimitere la o diversitate de contexte de învățare și la modalități de personalizare a demersului didactic (prin referiri la interese speciale de cunoaștere, specificul diferitelor comunități, adaptarea la nevoi speciale de învățare).

Pentru a asigura un cadru coerent în predarea *Religiei*, programa școlară propune un set de elemente comune pentru toate cultele din România care au drept de predare a propriei religii în sistemul de învățământ: lista competențelor generale, o parte dintre competențele specifice și o serie de exemple de activități de învățare și partea generală a sugestiilor metodologice. Listele de competențe specifice și de conținuturi sunt elaborate de către fiecare cult, permițând orientarea către teme relevante pentru fiecare dintre acestea.

Competențe generale

- 1. Utilizarea conceptelor specifice religiei proprii, în conexiune cu diferite manifestări ale credinței**
- 2. Manifestarea unui comportament moral, în viața personală și în societate, în acord cu valorile religioase**
- 3. Raportarea experiențelor din viața de zi cu zi la principiile religioase, cu respectarea identității și diversității religioase**

CLASA a V-a

Competențe specifice și exemple de activități de învățare

1. Utilizarea conceptelor specifice religiei proprii, în conexiune cu diferite manifestări ale credinței

Clasa a V-a
<p>1.1. Explicarea rolului unor personaje din Vechiul Testament în istoria mântuirii</p> <ul style="list-style-type: none">- <i>lecturarea unor texte biblice referitoare la credința în Dumnezeu, manifestată în viața diferitelor personaje din Vechiul Testament</i>- <i>exerciții de recunoaștere a unor personaje sau motive ale Vechiului Testament, în diferite opere literar-poetice, filme</i>- <i>realizarea de organizatoare grafice de diferite tipuri (de exemplu, tabele cronologice, scheme) pentru sistematizarea informațiilor referitoare la viața personajelor biblice din Vechiul Testament</i>- <i>povestirea unor evenimente biblice pornind de la un cuvânt, simbol, pretext, utilizând tehnici interactive de lucru</i>- <i>participarea la jocuri de rol/dramatizare pe tema unor evenimente din Vechiul Testament (de exemplu, ieșirea din Egipt, David și Goliat, Daniel în groapa cu lei)</i> <p>1.2. Descrierea unor aspecte caracteristice religiei proprii, utilizând concepte specifice</p> <ul style="list-style-type: none">- <i>participarea la discuții pe diferite teme: credința în Dumnezeu, religii monoteiste și politeiste, crearea lumii și a omului, libertatea omului, Decalogul, profeți și profeții</i>- <i>vizionarea unor documentare științifice cu argumentări biblice pe tema apariției universului și a omului</i>- <i>participarea la discuții pe teme date: „Cum Îl putem descoperi pe Dumnezeu?”, „Cum Îl putem cunoaște pe Dumnezeu?”, „Ce înseamnă să cred în Dumnezeu?”</i>- <i>realizarea unor compoziții plastice/literare pe baza temelor studiate (de exemplu, „Zilele creației”, „Omul, coroana creațiunii”)</i> <p>1.3. Identificarea mesajului moral-religios din diferite texte (biblice, religioase, literare, istorice)</p> <ul style="list-style-type: none">- <i>exerciții de definire a unor termeni abordați în cadrul diferitelor teme (de exemplu, religie, zeu, altar, chivot, templu, proroc/profet), utilizând dicționare sau alte surse de informare</i>- <i>exerciții de corelare a informațiilor religioase cu cele dobândite la alte discipline de studiu (de exemplu, istorie, biologie, geografie) referitoare la evenimentele și personajele biblice studiate</i>- <i>analizarea unor texte sau expresii figurativ-plastice cu relevanță pentru valori religioase precum prietenie, iertare, respect, altruism, ascultare</i>- <i>realizarea unor compuneri care să ilustreze un anume mesaj moral-religios dat</i>

2. Manifestarea unui comportament moral, în viața personală și în societate, în acord cu valorile religioase

Clasa a V-a
<p>2.1. Formularea unor aprecieri personale privind semnificația morală a comportamentului personajelor din textele studiate</p> <ul style="list-style-type: none">- <i>povestirea unor fapte săvârșite de personajele biblice, cu relevanță pentru valori precum: iubirea față de Dumnezeu și față de semenii, atașament, iertare, prietenie, altruism, respect, ajutor</i>- <i>realizarea de caracterizări ale unor persoane biblice, valorificând modelul de elaborare studiat la limba și literatura română sau la alte discipline</i>- <i>participarea la jocuri de rol „Așa da/Așa nu” referitoare la comportamentul unor personaje biblice în relație cu semenii (de exemplu, Cain, Avraam, Iosif, frații lui Iosif, sora lui Moise, David)</i>- <i>exerciții de identificare a propriilor talente sau disponibilități comportamentale și a modalităților de valorificare a acestora, pornind de la modelele biblice studiate</i>- <i>evidențierea actualității unor reguli sau principii vechi-testamentare în lumea de astăzi, prin exemple sau studii de caz</i>

Clasa a V-a

2.2. Selectarea unor reguli de comportament moral-religios pentru diferite contexte de viață, din perspectiva unor criterii date

- *exerciții de identificare a unor reguli de comportament în viața cotidiană, pornind de la poruncile din Decalog*
- *prezentarea și discutarea unor studii de caz referitoare la comportamente din viața cotidiană manifestate în acord/dezacord cu poruncile din Decalog*
- *stabilirea de comparații între poruncile din Decalog și alte reguli de comportament pentru diferite contexte de viață cotidiană (de exemplu, familie, grup de prieteni, școală, societate, biserică)*

3. Raportarea experiențelor din viața de zi cu zi la principiile religioase, cu respectarea identității și diversității religioase

Clasa a V-a

3.1. Evidențierea elementelor definitorii ale propriei identități religioase

- *prezentarea unor aspecte legate de propria identitate religioasă, utilizând modalități variate (de exemplu, descrierea unor elemente specifice, elaborarea unei compuneri, prezentarea unor monografii, a unor ilustrații)*
- *identificarea unor elemente de diversitate în modul de manifestare a credinței, pornind de la realități din viața familiei, a clasei, a școlii, a comunității*
- *elaborarea de scurte compuneri pornind de la modele biblice de păstrare a identității religioase în diferite contexte (de exemplu, evreii în robia egipteană, Daniel și prietenii lui în Babilon)*
- *participarea la întâlniri cu membri ai comunității (de exemplu, părinți, personal de cult) care sunt invitați în cadrul activităților din clasă pentru a prezenta aspecte specifice diferitelor religii din comunitate*
- *observarea, prin vizite directe sau pe baza unor imagini, a elementelor de diversitate religioasă de la nivelul comunității (de exemplu, locașuri de cult, obiecte de cult specifice)*

3.2. Identificarea unor responsabilități față de sine și față de comunitate, după repere date, prin raportare la valorile moral-religioase

- *pregătirea în grup a unor cadouri pentru copiii cu nevoi speciale*
- *realizarea de proiecte de grup pe tema modului în care copiii se pot implica în viața comunității (de exemplu, vizitarea copiilor din orfelinat, vizitarea bătrânilor singuri din comunitate)*
- *elaborarea în echipe a unor materiale (de exemplu, pliante, afișe, filmulețe) care reflectă modul de implicare a elevilor în activități de voluntariat la nivelul școlii sau al comunității*

3.3. Prezentarea modalităților de celebrare a diferitelor sărbători în viața personală, în familie și în comunitățile de apartenență

- *participarea la discuții despre principalele sărbători și evenimente legate de viața familiei, valorificând experiențele personale*
- *participarea la sărbători religioase sau laice ale comunității, în diferite moduri (de exemplu, realizarea de serbări, interpretarea de colinde sau cântece tradiționale)*
- *elaborarea unor proiecte individuale, în perechi sau în echipă, pe teme precum: „Crăciunul în familia mea”, „Cum ne pregătim pentru Învierea Domnului”, utilizând tehnici diferite (de exemplu, texte, fotografii, colaje)*

Conținuturi

Domenii de conținut	Conținuturi*
Revelația de Sine a lui Dumnezeu	<ul style="list-style-type: none">• Cunoașterea lui Dumnezeu (cunoașterea intuitivă a lui Dumnezeu; posibilitatea cunoașterii; cum s-a descoperit Dumnezeu pe Sine; atributele lui Dumnezeu; pasaje biblice care îl descriu pe Dumnezeu)• Dumnezeu în creație (crearea lumii văzute, diversitatea și frumusețea universului creat; originea vieții; crearea omului; responsabilitatea omului față de creație; cunoașterea lui Dumnezeu prin creația Sa)• Primii oameni și promisiunea unui Mântuitor (legătura omului cu Dumnezeu înainte și după căderea în păcat; promisiunea venirii Mântuitorului;

	<p>responsabilitatea omului față de creație; cunoașterea lui Dumnezeu din diversitatea și unitatea creației; urmașii lui Adam și Eva)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Avraam, prietenul lui Dumnezeu (crediința lui Avraam în Dumnezeu; alegerea și chemarea lui Avraam; legământul lui Dumnezeu cu Avraam; nevoia formării și începuturile poporului ales) • Moise, omul care a vorbit cu Dumnezeu (chemarea lui Moise; eliberarea din robia egipteană; călătoria prin pustie; primirea Decalogului - cele zece porunci; conducerea poporului spre Canaan) • David, omul după inima lui Dumnezeu (alegerea și ungerea lui David ca împărat; vitejia lui David; David ca rege; păcatul și pocăința lui David) • Profeții, oamenii care au vorbit din partea lui Dumnezeu (ce este un profet; rolul profeților în viața poporului Israel și a altor popoare; exemple de profeți și profeții: Isaia, Ieremia, Mica, Zaharia) • Dumnezeu în istorie (conducerea suverană a lui Dumnezeu; manifestarea prezenței lui Dumnezeu în istoria poporului Israel și în viața celorlalte popoare)
<p>Iubirea lui Dumnezeu și răspunsul omului</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Decalogul: importanța lui în viața omului (explicarea celor zece porunci; rolul și aplicabilitatea poruncilor lui Dumnezeu în diferite contexte de viață) • Umblarea omului cu Dumnezeu (ce înseamnă a umbla cu Dumnezeu; oameni care au umblat cu Dumnezeu: Enoh, Noe) • Răspunsul omului la chemarea lui Dumnezeu (ce înseamnă chemarea lui Dumnezeu; slujiri comune și slujiri speciale; exemple de personaje biblice care au răspuns chemării lui Dumnezeu: Noe, Avraam, Moise, Ghedeon, Neemia, Isaia, Ieremia, Iona) • Ascultarea și împlinirea poruncilor lui Dumnezeu (cerința lui Dumnezeu pentru poporul Său; rezultatele ascultării de Domnul; promisiuni pentru cei ce împlinesc poruncile lui Dumnezeu) • Manifestarea credinței în Vechiul Testament (rugăciunea, postul, jertfele; importanța și semnificația credinței în Vechiul Testament; exemple de oameni ai credinței: Abel, Iosua, Ilie, Estera, Daniel) • Înzestrările omului și slujirea lui Dumnezeu (rolul înzestrărilor personale în viața omului; exemple biblice de valorizare a abilităților personale: construirea templului din Ierusalim, psalmii lui David, pildele lui Solomon)
<p>Viața creștinului împreună cu semenii</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Respectul față de semenii, în lumina credinței (ce este respectul; respectul față de sine și față de semenii; manifestarea respectului în diferite contexte – familie, prietenie; exemple biblice: David și Ionatan, Rut și Naomi, Daniel și prietenii lui) • Altruismul și spiritul de patriotism (ce este altruismul; modalități de manifestare a altruismului; ce este patriotismul; atașamentul față de propriul popor; atitudinea față de conducători; rolul conducătorilor) • Ajutorul oferit celorlalți (ajutorul, ca formă de exprimare a credinței și iubirii lui Dumnezeu; persoane care au nevoie de ajutor; dărnicia și zgârcenia; modalități de ajutorare a altora; exemple biblice de ajutorare: Iosif, Ilie, Elisei) • Dialogul cu semenii despre credința în Dumnezeu (importanța dialogului despre Dumnezeu; contexte de dialog despre credință; posibile dificultăți în dialogul pe teme de credință; exemple de personaje biblice care au vorbit semenilor despre Dumnezeu: Iona, Ilie, roaba lui Naaman, Iov)
<p>Viața comunității și sărbătorile creștine</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Sărbătoarea, moment de bucurie și recunoștință (ce este sărbătoarea; organizarea unei sărbători) • Sărbătorile familiei (evenimente importante în viața unei familii; zile de naștere; aniversarea unor evenimente) • Relația dintre sărbătorile religioase și alte sărbători (sărbători religioase: Sărbătoarea Nașterii Domnului (Crăciunul), Botezul Domnului, Intrarea Domnului Isus în Ierusalim (Floriile), Învierea Domnului (Paștele), Înălțarea Domnului, Pogorârea Duhului Sfânt (Rusaliile); sărbători civile legale: Ziua Națională a României, Anul Nou, Ziua femeii, Ziua copilului; sărbători populare; confluente și specificități)

* Notă: Conținuturile vor fi abordate din perspectiva competențelor specifice. Activitățile de învățare sugerate oferă o imagine posibilă privind contextele de dobândire a acestor competențe. Aspectele detaliate în paranteză oferă o perspectivă de abordare a fiecărui element de conținut, iar profesorul va alege cel puțin un exemplu dintre variantele enumerate și separate prin virgulă.

CLASA a VI-a

Competențe specifice și exemple de activități de învățare

1. Utilizarea conceptelor specifice religiei proprii, în conexiune cu diferite manifestări ale credinței

Clasa a VI-a
<p>1.1. Prezentarea cronologică a principalelor evenimente din viața și lucrarea Domnului Isus, pe baza textelor biblice</p> <ul style="list-style-type: none">- exerciții de localizare pe hartă a locurilor sfinte precizate în temele studiate (de exemplu, Țara Sfântă, Nazaret, Betleem, Ierusalim, râul Iordan, Betania)- realizarea de tabele cronologice/hărți conceptuale/scheme pentru sistematizarea informațiilor referitoare la viața și lucrarea Domnului Isus- exerciții de identificare a ordinii logice și cronologice a evenimentelor din viața lui Isus Hristos, prin tehnici variate (de exemplu, ordonare, numerotare, eliminare, grupare)- participarea la activități de tip joc didactic, în perechi sau în grup, care vizează selectarea/prezentarea de informații despre persoane sau evenimente biblice (de exemplu, rebus, urmărirea și marcarea unei rute pe hartă, „Cine? Ce? Unde? Când?”, „Recunoaște personajul”) <p>1.2. Integrarea unor concepte specifice în prezentarea de evenimente religioase, istorice și culturale</p> <ul style="list-style-type: none">- exerciții de identificare, în diferite contexte de comunicare, a termenilor învățați (de exemplu, subliniere, încercuire, bifare, transcriere, selectare)- exerciții de utilizare a termenilor specifici (de exemplu, pildă, templu, învățătură, rugăciune, post, milostenie, iubire, credință, fapte bune, minune) în diferite contexte de comunicare și cu diferite sensuri (de exemplu, completarea de text lacunar, alcătuire de enunțuri)- redactarea de texte (de exemplu, elaborarea de scurte povestiri; continuarea unei povestiri cu titlu dat sau cu titlu la alegere, pe baza unui plan de idei; redactare de mesaje, scrisori) în care să fie descrise sentimente și trăiri personale, în legătură cu teme studiate (de exemplu, ajutor, recunoștință, puterea rugăciunii)- analizarea semnificației cererilor din rugăciunea „Tatăl nostru”, cu sprijinul profesorului <p>1.3. Selectarea de informații adecvate pe teme cu relevanță moral-religioasă, folosind diverse surse și mijloace</p> <ul style="list-style-type: none">- exerciții de analizare comparativă a unor texte biblice cu texte literare privind modul în care sunt prezentate evenimente din viața Mântuitorului, utilizând tehnici variate (de exemplu, tabele, diagrame, glosare, fișe de lucru)- stabilirea de asocieri/corespondențe între proverbe și expresii biblice- observarea unor comportamente care sunt în dezacord cu învățătura Domnului Isus și analiza acestora în lumina textului biblic- realizarea în echipe a unor miniproiecte (de exemplu, „Ierusalimul în vremea Domnului Isus”, „Locuri pe unde a umblat Domnul Isus”), valorificând informații din domenii variate (religie, istorie, geografie) învățate la școală, sau identificate în atlase, enciclopedii, reviste, media, Internet

2. Manifestarea unui comportament moral, în viața personală și în societate, în acord cu valorile religioase

Clasa a VI-a
<p>2.1. Prezentarea unor modele de trăire creștină, pe baza textelor biblice și literare studiate</p> <ul style="list-style-type: none">- analizarea mesajului moral-religios din pildele Domnului Isus Hristos, din perspectiva exemplului de trăire creștină (de exemplu, Pilda vameșului și a fariseului, Pilda samariteanului milostiv, Pilda celor doi datornici)- realizarea de caracterizări ale unor personaje biblice sau din literatura studiată, din perspectiva unei virtuți/valori reprezentative (de exemplu, Ioan Botezătorul – curajul; Maria și Iosif – supunerea; Magii – închinarea și dărnicia; leprosul vindecat – mulțumirea; Apostolii – credința)

Clasa a VI-a

- *exerciții de argumentare a unei opinii personale referitoare la teme de morală religioasă abordate în activitatea din clasă, utilizând metode și tehnici diverse (ex. alegere duală/multiplă; tehnici interactive, jocul didactic „Cred.../Pentru că.../În consecință...”)*
- *analizarea mesajului moral-religios exprimat în diferite forme și în diferite izvoare istorice (de exemplu, documente, cronici, scrisori, biografii) în relație cu cel al textului biblic*

2.2. Relaționarea pozitivă cu colegii, în activități, sarcini de învățare, situații-problemă, utilizând reguli de comportament moral-religios

- *participarea la discuții de grup despre modalitățile în care se poate aplica porunca iubirii în relația cu colegi sau alți copii aflați în situații speciale (de exemplu, copii cu dizabilități, copii care au părinții în străinătate, copii orfani, copii aflați în situația de abandon școlar)*
- *implicarea în rezolvarea unor situații problemă care apar în clasă sau în școală, cu respectarea regulilor de comportament moral-religios, însoțită de reflecția asupra acestora (de exemplu, „Ce ai face dacă...”, „Ce s-ar întâmpla dacă...”)*
- *realizarea unor activități cu rol de reflecție asupra modului de implicare personală în practicarea valorilor moral-religioase (de exemplu, elaborarea de felicitări sau scrisori pe tema „Recunoștința față de părinții mei”; realizarea de texte scurte pe tema „Puterea vindecătoare a iertării”)*

3. Raportarea experiențelor din viața de zi cu zi la principiile religioase, cu respectarea identității și diversității religioase

Clasa a VI-a

3.1. Analizarea unor moduri de manifestare a diversității religioase în viața personală, a grupurilor de apartenență, a comunității

- *lecturarea unor texte biblice referitoare la iubirea Domnului Isus față de toți oamenii, indiferent de religie sau de naționalitate (de exemplu, vindecarea fiului slujbașului împărătesc)*
- *realizarea de postere, pliante, afișe cu rol de exemplificare a unor valori moral-religioase (iubirea și purtarea de grijă a lui Dumnezeu față de toți oamenii, respectarea semenilor), utilizând tehnici variate (de exemplu, texte biblice, imagini, prelucrări fotografice)*
- *analizarea unor studii de caz pe tema diferitelor confesiuni care există la nivelul comunității, prin evidențierea similitudinilor sau elementelor specifice acestora*
- *participarea la jocuri de rol pe tema respectării diferitelor norme moral-religioase, cu scopul exersării diferitelor tipuri de atitudini și comportamente*

3.2. Asumarea unor responsabilități față de sine și față de ceilalți, prin raportarea la valorile moral-religioase

- *povestirea unor întâmplări din viața proprie sau a semenilor, în care au aplicat învățăturile dobândite la ora de Religie (de exemplu, credința, iertarea, rugăciunea, recunoștința, milostenia, încrederea în purtarea de grijă a lui Dumnezeu, dorința de transformare a vieții)*
- *realizarea unor microcercetări (de exemplu, observații, anchete, sondaje de opinie) pe teme referitoare la aspecte concrete din viața religioasă a comunității*
- *participarea la discuții cu personal de cult sau cu alți membri ai comunității pe tema acțiunilor sau lucrărilor bisericii, care au în vedere ajutorarea semenilor*
- *realizarea efectivă a unor activități cu caracter social-filantropic pentru membrii comunității*

3.3. Analizarea rolului diferitelor sărbători și tradiții religioase în viața comunității, cu identificarea elementelor de specificitate pentru diferite comunități

- *povestirea experiențelor personale legate de obiceiuri creștine la nivelul comunității*
- *organizarea de miniproiecte pe teme referitoare la modul de celebrare a diferitelor sărbători religioase (de exemplu, „Târgul de Crăciun”, „Sceneta Învierii”)*
- *organizarea unor discuții referitoare la semnificația și la rolul programelor/scenetelor sau colindelor creștine, care să valorifice experiențele personale*
- *redactarea unui mesaj scris (de exemplu, scrisoare, email) către un prieten real sau imaginar, care să prezinte aspecte privind modul de celebrare a unei sărbători religioase în familie, Biserică sau comunitate*

Conținuturi

Domenii de conținut	Conținuturi*
Revelația de Sine a lui Dumnezeu	<ul style="list-style-type: none"> • Țara Sfântă în vremea Domnului Isus (aspecte istorice și geografice; viața religioasă, politică, socială și familială a evreilor; ocupații de bază) • Nașterea și copilăria lui Isus Hristos (vestirea nașterii lui Isus; Maria și Iosif; nașterea și copilăria Domnului Isus) • Începutul propovăduirii lui Isus Hristos (începutul lucrării publice a Domnului Isus; Ioan Botezătorul; botezul și ispitirea Domnului Isus; alegerea celor 12 ucenici; prezentarea Împărăției lui Dumnezeu prin învățături, pilde și minuni) • Dovezi ale dumnezeirii lui Isus Hristos (mărturia Tatălui despre Fiul; Schimbarea la față; puterea de a face minuni; exemple de minuni: potolirea furtunii, învierea lui Lazăr, vindecările; puterea de a ierta păcatele; cunoașterea desăvârșită a Domnului Isus) • Jertfa de pe cruce și biruința asupra morții (suferințele și moartea Domnului Isus; învierea și arătările Domnului) • Înălțarea Domnului Isus la cer (promisiunea trimerii Duhului Sfânt; înălțarea lui Isus la cer; faptele ucenicilor după înălțare) • Promisiunea revenirii Domnului (de ce va reveni Domnul Isus; semnele revenirii Sale; pregătirea credincioșilor în așteptarea revenirii Domnului)
Iubirea lui Dumnezeu și răspunsul omului	<ul style="list-style-type: none"> • Rugăciunea <i>Tatăl nostru</i> (Dumnezeu ca Tată; folosirea apelativului "Tată" de către cei ce sunt copii ai lui Dumnezeu; explicarea și importanța rugăciunii) • Iubirea Domnului Isus pentru oameni (exemple de milă, compasiune și iubire: vindecarea leproșilor, înmulțirea pâinilor, învierea lui Lazăr; iubirea semenilor și a vrăjmașilor – Predica de pe Munte; Marea Poruncă a iubirii) • Recunoștința pentru binele primit (cum trebuie să ne arătăm recunoștința; de ce trebuie să-l mulțumim lui Dumnezeu; exemple de mulțumire: leprosul vindecat de Domnul Isus) • A spune și altora despre ajutorul primit de la Dumnezeu (exemple biblice: vindecarea orbului din naștere, vindecarea celor doi orbi; ajutorul primit în diferite situații ale vieții; importanța mărturisirii ajutorului primit) • Nevoia de schimbare a vieții și dovada vieții noi (exemple biblice: Nicodim, femeia samariteancă, vameșul Matei, Zacheu, apostolul Pavel)
Viața creștinului împreună cu semenii	<ul style="list-style-type: none"> • Căutarea Împărăției lui Dumnezeu (ce este "Împărăția lui Dumnezeu"; pilde despre Împărăția lui Dumnezeu – cu ce se aseamănă Împărăția; Hristos ca Împărat și împărații lumii; cum și unde să căutăm Împărăția lui Dumnezeu) • Încrederea în purtarea de grijă a lui Dumnezeu (cum se manifestă purtarea de grijă a lui Dumnezeu; exemple biblice: fragmente din Predica de pe Munte; înmulțirea pâinilor) • Rugăciunea, putere a vieții creștine (rolul rugăciunii și postului în viața creștină; exemple de rugăciuni de mulțumire, mijlocire, cerere; pilde despre puterea rugăciunii: pilda vameșului și fariseului) • Milostenia, manifestare a iubirii față de semenii (rolul milosteniei; pilde biblice: pilda samariteanului milostiv; exemple de fapte de milostenie din viața cotidiană) • Iertarea, semn al bunătății sufletești (rolul împăcării și al iertării în relație cu Dumnezeu, cu sine și cu semenii; învățătura Domnului Isus despre iertare; pilde despre iertare: pilda celor doi datornici)

Viața comunității și sărbătorile creștine	<ul style="list-style-type: none"> • Obiceiuri creștine și necreștine de Crăciun și Anul Nou (denumiri ale sărbătorii Nașterii Domnului în diferite țări; proveniența numelor date sărbătorilor; tradiții religioase și tradiții populare de Crăciun și Anul Nou în diferite comunități) • Obiceiuri creștine și necreștine de Paște (Învierea Domnului – cea mai importantă sărbătoare creștină; asemănări și deosebiri privind sărbătoarea Paștelui în diferite comunități; tradiții legate de Paște) • Participarea la viața Bisericii (nevoia de a celebra sărbătorile împreună cu comunitatea celor credincioși; prezența și participarea la activitățile bisericii) • Participarea la viața comunității (implicarea în diverse acțiuni sociale cu ocazia sărbătorilor; proiecte de întraajutorare; exemple de proiecte: "Bucurie la cutie")
--	---

* Notă: Conținuturile vor fi abordate din perspectiva competențelor specifice. Activitățile de învățare sugerate oferă o imagine posibilă privind contextele de dobândire a acestor competențe. Aspectele detaliate în paranteză oferă o perspectivă de abordare a fiecărui element de conținut, iar profesorul va alege cel puțin un exemplu dintre variantele enumerate și separate prin virgulă.

CLASA a VII-a

Competențe specifice și exemple de activități de învățare

1. Utilizarea conceptelor specifice religiei proprii, în conexiune cu diferite manifestări ale credinței

Clasa a VII-a
<p>1.1. Analizarea manifestării lucrării Duhului Sfânt în viața Bisericii și în devenirea spirituală a omului, pe baza unor texte religioase</p> <ul style="list-style-type: none">- participarea la discuții pe teme referitoare la: asemănarea omului cu Dumnezeu, Duhul Sfânt – Persoană a Sfintei Treimi- lecturarea unor texte biblice reprezentative referitoare la viața Bisericii primare: întemeierea Bisericii, primele comunități creștine, caracteristicile Bisericii primare, expansiunea Bisericii în cartea Faptele Apostolilor, formarea noilor comunități creștine în timpul călătoriilor lui Pavel- identificarea de informații pe tema răspândirii creștinismului și a mișcării Baptiste în lume și în țara noastră, utilizând diferite surse (de exemplu, texte referitoare la apariția creștinismului în Europa, în Dobrogea, texte legate de apariția mișcării Baptiste în România)- realizarea de organizatoare grafice de diferite tipuri (tabele cronologice, hărți conceptuale, scheme comparative) pentru sistematizarea informațiilor referitoare la întemeierea și răspândirea creștinismului <p>1.2. Identificarea unor modalități diverse de manifestare a Duhului Sfânt în viața credinciosului</p> <ul style="list-style-type: none">- realizarea unor prezentări pe tema lucrării Duhului Sfânt în viața credinciosului, utilizând diferite tipuri de materiale-suport (de exemplu, biografii, mărturii orale și scrise, înregistrări video)- formularea de descrieri comparative privind elementele de specificitate ale darurilor Duhului Sfânt (de exemplu, scopuri, moduri de exprimare)- analizarea caracteristicilor Roadei Duhului Sfânt în relație cu modalitățile concrete de trăire și exprimare a credinței în viața cotidiană- exerciții de identificare a trăsăturilor de caracter pe care Duhul Sfânt le produce în viața credinciosului, precum și a importanței exprimării acestora în viață <p>1.3. Analizarea semnificației evenimentelor specifice organizate și desfășurate în contextul Bisericii</p> <ul style="list-style-type: none">- stabilirea de corespondențe între textele biblice referitoare la exemplificarea originii și scopului sărbătorii (de exemplu, botezul Nou Testamental, Cina Domnului) și modul de organizare și desfășurare a acestora în contextul unei biserici locale- observarea unor elemente de specificitate în organizarea evenimentelor speciale (de exemplu, cadrul ambiental, pregătirea evenimentului, elemente de decor, elemente de ritual)- realizarea de expoziții sau prezentări cu produse elaborate de elevi (de exemplu, desene, fotografii, materiale video) în cadrul unor activități extrașcolare sau evenimente speciale din viața Bisericii la care aceștia participă

2. Manifestarea unui comportament moral, în viața personală și în societate, în acord cu valorile religioase

Clasa a VII-a
<p>2.1. Identificarea de repere și modele dezirabile din punct de vedere religios, în plan personal și social</p> <ul style="list-style-type: none">- participarea la discuții despre rolul modelelor în viață: nevoia de modele, criteriile de alegere a modelelor, modele autentice și false modele, cum poți deveni model pentru alții, rolul pe care îl au modelele în luarea unor decizii personale ale adolescenților- analizarea unor studii de caz pe tema alegerii modelelor (de exemplu, modele preluate din familie, de la profesori, de la colegi, de la persoane din biserică, comunitate sau din mass-media)- participarea la întâlniri cu personalități din diferite domenii de activitate, ce pot avea rol de modele (de viață, de carieră) care valorifică darurile primite din partea lui Dumnezeu

Clasa a VII-a

- *analizarea mesajului moral-religios din pildele și învățătura Domnului Isus, cu relevanță pentru lucrarea Duhului Sfânt în viața omului și în lume (de exemplu, Pilda talanților, metafora viței și a mlădițelor, rolul creștinilor de a fi „sare și lumină” pentru societate)*

2.2. Formularea unor opinii personale privind aplicarea normelor moral-religioase în viața personală și a grupurilor de apartenență, în relație cu normele civice

- *participarea la discuții despre importanța pentru viața personală și a comunității, a normelor moral-religioase legate de bunătate, stăpânire de sine, dragoste, scopul vieții, comportament autentic, cu exemplificări biblice (de exemplu, samariteanul milostiv)*
- *exerciții de elaborare în grup a unor reguli de comportament specifice diferitelor contexte (școlare, familiale, sociale), în acord cu valorile moral-religioase, prezentate în forme variate (de exemplu, fișe, postere, dezbateri)*
- *elaborarea unor scurte eseuri despre diferite valori moral-religioase (răbdare, iubire, bunătate, blândete, bucurie, idealul vieții)*

3. Raportarea experiențelor din viața de zi cu zi la principiile religioase, cu respectarea identității și diversității religioase

Clasa a VII-a

3.1. Argumentarea importanței respectului pentru diversitate și a comunicării între persoane sau grupuri

- *participarea la discuții privind importanța comunicării și a respectului pentru diversitate, pornind de la situații concrete, filme, povestiri, imagini, pilde sau istorisiri biblice*
- *analizarea unor studii de caz pe teme precum: discriminarea copiilor, asemănări și diferențe în funcție de etnie, religie, stare de sănătate*
- *implicarea în jocuri de rol pe tema efectelor lipsei de comunicare sau a utilizării comunicării ca mijloc de rezolvare a unor situații problematice, pornind de la învățătura Domnului Isus despre valoarea ființei umane*
- *identificarea unor aspecte de credință comune diferitelor culte existente la nivelul comunității (sărbători comune, valori comune), utilizând diferite surse de informare (de exemplu, Internet, discuții cu personal de cult sau membri ai diferitelor culte religioase din comunitate)*

3.2. Manifestarea reflecției critice față de atitudini iresponsabile în viața proprie și a comunității, prin raportarea la valori moral-religioase

- *participarea la discuții despre valori moral-religioase: ce sunt, care sunt, ce rol au în viața omului*
- *exerciții de caracterizare, printr-o calitate centrală, a diferitelor persoane (persoana proprie, colegi, prieteni, personalități din diferite domenii de activitate)*
- *analizarea unor întâmplări asumate de elevi ca eșecuri personale și propunerea de soluții pentru recâștigarea încrederii în propria persoană, pornind de la exemple privind lucrarea harului Duhului Sfânt în viața copiilor și a tinerilor*

3.3. Argumentarea importanței participării fiecărei persoane la viața spirituală a comunității, ca membru activ al acesteia

- *elaborarea în grup a unui plan anual de activități desfășurate în parteneriat școală-familie-biserică, pentru petrecerea timpului liber împreună cu familia, colegii, membrii comunității religioase*
- *realizarea de miniproiecte pe teme legate de elemente de specificitate a bisericii și rolul acesteia în viața religioasă a comunității (de exemplu, „Biserica: sare și lumină pentru comunitate”, „Biserica, Trupul lui Hristos în lume”, „Unitatea și diversitatea Bisericii lui Hristos”)*
- *participarea la discuții pe tema importanței evenimentelor semnificative din viața personală/familială și a bisericii, pentru păstrarea spiritului familial și comunitar*
- *implicarea în acțiuni de voluntariat, desfășurate în cadrul unor colaborări ale școlii cu diferiți parteneri sociali (Biserică, primărie, poliție, ONG-uri)*

Conținuturi

Domenii de conținut	Conținuturi*
Revelația de Sine a lui Dumnezeu	<ul style="list-style-type: none"> • Viața omului și asemănarea cu Dumnezeu (viața omului pe Pământ și viața veșnică; nevoia omului de creștere spirituală; idealul creștin: asemănarea cu Dumnezeu) • Lucrarea Duhului Sfânt în Vechiul Testament (lucrarea Duhului Sfânt la creație; împuternicirea pentru anumite lucrări speciale; exemple de oameni folosiți de Duhul Sfânt) • Pogorârea Duhului Sfânt la Cincizecime (scopul venirii Duhului Sfânt în lume; experiența ucenicilor în Ziua Cincizecimii; curajul mărturisirii lui Hristos; formarea Bisericii; răspândirea Evangheliei) • Rolul Duhului Sfânt în convertire (convingerea cu privire la păcat; pocăința și credința; nașterea din nou; rolul Cuvântului și rolul Duhului Sfânt) • Duhul Sfânt în viața credinciosului (prezența și rămânerea Duhului Sfânt în credincios; lucrarea de călăuzire și sfințire; umplerea cu Duhul Sfânt) • Roadă Duhului Sfânt (ce reprezintă Roadă Duhului Sfânt și cum se manifestă; trăsăturile de caracter ale unui creștin; asemănarea cu Hristos) • Darurile Duhului Sfânt (exemple de daruri spirituale; scopul darurilor spirituale; folosirea corectă a darurilor)
Iubirea lui Dumnezeu și răspunsul omului	<ul style="list-style-type: none"> • Biserica – expresia vizibilă a lui Hristos în lume (semnificația termenului "Biserică"; misiunea Bisericii în lume; semnificația metaforei "trupul lui Hristos"; rolul credincioșilor: sare și lumină pentru lume) • Biserica – comunitatea celor credincioși (creștinul ca membru al Bisericii; relații sănătoase în familia lui Dumnezeu; unitatea și diversitatea membrilor; slujirea celorlalți credincioși) • Caracteristicile Bisericii primare (învățătura apostolilor; rugăciunea în comun; frângerea pâinii; legătura frățească; ajutorarea/slujirea fraților de credință; Ziua Domnului) • Biserica în istorie (răspândirea creștinismului; martirajul; momente importante în istoria Bisericii) • Creștinismul în România (apariția creștinismului în România; alte confesiuni creștine din România; exemple de reformă în Biserica creștină din România; grupări evanghelice) • Mișcarea baptistă în România (prima biserică baptistă; exemple de înaintași ai credinței baptiste; organizarea bisericilor baptiste; dinamica bisericilor baptiste)
Viața creștinului împreună cu semenii	<ul style="list-style-type: none"> • Dragostea, bucuria, pacea (exemplificări ale dragostei; dragostea necondiționată; bucuria independentă de circumstanțe; bucuria în necaz; pacea în mijlocul îngrijorărilor) • Îndelunga răbdare, bunătatea, facerea de bine (exemple de răbdare; bunătatea ca farmec al omului; a face bine celor ce ne urăsc) • Credincioșia, blândețea, înfrânarea poftei (exemple de credincioșie; blândețea ca putere sub control; cum pot fi biruite ispitele în viață)
Viața comunității și sărbătorile creștine	<ul style="list-style-type: none"> • Botezul Nou Testamentar (semnificația botezului; botezul ca simbol; condiții pentru botez; necesitatea botezului) • Cina Domnului (semnificația Cinei; Cina ca simbol; când și de cine a fost instituită; condițiile participării la Cină) • Binecuvântarea copiilor (de ce se oficiază binecuvântarea; rugăciunea de binecuvântare; sărbătoarea familiei și sărbătoarea bisericii) • Serviciul special de cununie religioasă (cununia civilă; oficierea cununiei religioase; instituirea familiei; familia creștină ca model) • Sărbătoarea mulțumirii (nevoia de mulțumire sau recunoștință; exemple de recunoștință)

* Notă: Conținuturile vor fi abordate din perspectiva competențelor specifice. Activitățile de învățare sugerate oferă o imagine posibilă privind contextele de dobândire a acestor competențe. Aspectele detaliate în paranteză oferă o perspectivă de abordare a fiecărui element de conținut, iar profesorul va alege cel puțin un exemplu dintre variantele enumerate și separate prin virgulă.

CLASA a VIII-a

Competențe specifice și exemple de activități de învățare

1. Utilizarea conceptelor specifice religiei proprii, în conexiune cu diferite manifestări ale credinței

Clasa a VIII-a
<p>1.1. Argumentarea importanței asumării modelului de iubire și unitate evidențiat în contextul relațiilor dintre persoanele Sfintei Treimi</p> <ul style="list-style-type: none">- participarea la discuții pe teme precum: harul iubirii divine, caracterul iubirii divine, descoperirea și dăruirea lui Dumnezeu, răscumpărarea omului din păcat, mărturisirea credinței- lecturarea unor texte care prezintă învățătura despre Sfânta Treime (texte biblice, cu referire la descoperirea lui Dumnezeu ca Sfântă Treime, lucrarea fiecărei Persoane din Trinitate, implicarea Sfintei Treimi în lucrarea de Creație și Răscumpărare a omului, reflectarea Sfintei Treimi în închinarea Bisericii, actele de cult, viața comunitară)- explicarea conceptului de „chip și asemănare”, din perspectiva lui Dumnezeu ca Sfântă Treime <p>1.2. Formularea de argumente pentru susținerea modalităților de manifestare a Sfintei Treimi, în viața individului și în lume</p> <ul style="list-style-type: none">- analizarea modului de manifestare a iubirii divine în diferite pilde (de exemplu, Pilda fiului risipitor) și în minunile Domnului Isus- elaborarea unor compuneri pe teme precum: „Iubirea lui Dumnezeu și răspunsul omului” „Domnul Isus, singura Cale spre Dumnezeu”, „Creștinul ca purtător al luminii”- exerciții de identificare a rolului fiecărei persoane a Sfintei Treimi în convertirea omului, în lucrarea de sfințire personală, în trăirea creștină <p>1.3. Compararea modurilor în care un mesaj religios poate fi exprimat prin forme de comunicare diferite</p> <ul style="list-style-type: none">- elaborarea de miniproiecte de grup pe teme privind rolul muzicii, al literaturii sau al artei în viața omului, cu accent pe valorile moral-religioase transmise prin intermediul acestora, utilizând mijloace variate de informare și de prezentare- realizarea de comparații între muzica laică, muzica religioasă și cântarea duhovnicească, pe baza unui set de criterii date (de exemplu, scopul muzicii, valori transmise, sentimente exprimate, contexte de audiență, modalități de exprimare, autori)- exerciții de identificare a modului de reprezentare a Persoanelor Sfintei Treimi în textul cântărilor creștine sau a imnurilor religioase- realizarea de prezentări ale lecturilor personale din anul școlar curent, cu relevanță pentru valorile moral-religioase (de exemplu, texte de literatură referitoare la mari sărbători sau la viața morală, psalmi, pilde sau istorisiri biblice)

2. Manifestarea unui comportament moral, în viața personală și în societate, în acord cu valorile religioase

Clasa a VIII-a
<p>2.1. Evidențierea implicațiilor moral-religioase pe care modelele urmate le pot avea în viața personală și socială</p> <ul style="list-style-type: none">- analizarea mesajului moral-religios din pildele Domnului Isus, cu relevanță pentru înțelegerea iubirii lui Dumnezeu față de om și față de lume (de exemplu, Pilda samarineanului milostiv, Pilda fiului risipitor, Pilda semănătorului)- lecturarea biografiei unor personalități religioase din perspectiva valorilor pe care le reprezintă (de exemplu, optimismul, asumarea alegerilor personale, integritate și caracter, preocuparea pentru cunoașterea și împlinirea voii lui Dumnezeu)- identificarea unor modele relevante din perspectivă creștină, în contextul culturii naționale sau internaționale- exerciții de reflecție pe tema rolului modelelor din viața proprie, organizate în forme variate (scurte eseuri, filmulețe de prezentare, postere care să ofere răspunsuri la întrebări reflexive de tipul „Ce

Clasa a VIII-a

admir la...”, „Persoana care m-a inspirat...”, „Vreau să fiu ca...”

2.2. Asumarea de responsabilități specifice în contexte școlare și extrașcolare de colaborare cu ceilalți, respectând diversitatea grupului, inclusiv cea religioasă

- *exerciții de autoevaluare a limbajului, a gesturilor, a comportamentului față de colegi, profesori, părinți în diferite contexte de relaționare*
- *organizarea unor activități de apreciere între colegi (de exemplu, „Cei dintâi în fapte bune”), care să evidențieze implicarea personală în aplicarea sau practicarea unor valori moral-religioase (de exemplu, iubire, ajutorare, milostenie, prietenie, încurajare)*
- *analizarea unor cazuri de comportamente în acord sau dezacord cu porunca iubirii aproapelui, care să evidențieze importanța respectului pentru diversitatea religioasă*
- *participarea la exerciții de reflecție pe tema relației dintre libertate și responsabilitate în relație cu valorile moral-religioase, pe baza unui set de întrebări (de exemplu, „Ce înseamnă libertatea în viața mea?”, „Cum îmi manifest responsabilitatea față de ceilalți?”)*

3. Raportarea experiențelor din viața de zi cu zi la principiile religioase, cu respectarea identității și diversității religioase

Clasa a VIII-a

3.1. Susținerea rolului valorilor spirituale comune ale oamenilor, ca factor de promovare a comunității și ca sursă de rezolvare a problemelor ce apar în viața cotidiană

- *realizarea, pe parcursul anului școlar, a unui compendiu cu texte biblice referitoare la iubirea dintre semeni și valorile spirituale comune ale oamenilor*
- *analizarea unor studii de caz promovate în mass-media, care ilustrează modalități de manifestare a iubirii față de oameni*
- *participarea la întâlniri cu persoane mai în vârstă (părinți, bunici, membri ai comunității), pentru împărtășirea de experiențe referitoare la valorile vieții lor (de exemplu, care sunt valorile cele mai importante, cum le-au influențat viața, ce valori comune au cu cei din actuala generație)*
- *elaborarea unor pliante, postere sau eseuri pe tema implicării copiilor și a tinerilor în ameliorarea problemelor specifice lumii contemporane*

3.2. Analizarea calităților personale care susțin etapele propriei deveniri, în relație cu valorile moral-religioase

- *participarea la discuții pe diferite teme: relația valori – scopuri – priorități – reușită, identificarea ipostazelor și a calităților personale care conferă valoare unui om*
- *elaborarea de liste cu valorile importante ale actualei generații de adolescenți*
- *organizarea de discuții cu persoane adulte pe tema rolului muncii și al efortului personal pentru propria devenire*
- *exerciții de identificare a unor asemănări și deosebiri în ceea ce privește valorile proprii și cele ale persoanelor din jur (de exemplu, colegi, prieteni, părinți, profesori), legate de aspecte precum libertatea, responsabilitatea, etica muncii, virtuțile creștine*
- *exerciții de realizare a unei hărți conceptuale a dezvoltării personale viitoare, pornind de la posibilitățile de valorificare a valorilor moral-religioase proprii*

3.3. Implicarea în activități și proiecte individuale și de grup, centrate pe nevoi și aspecte de viață spirituală a comunității

- *identificarea unor contexte de voluntariat la nivelul comunității, în care se pot implica elevii pe parcursul unui an școlar*
- *proiectarea și organizarea de activități variate (serbări, concert de colinde, expoziții cu lucrări ale elevilor, excursii, acțiuni de binefacere), împreună cu copii de etnie, credințe, naționalități diferite de la nivelul comunității*

Conținuturi

Domenii de conținut	Conținuturi*
Revelația de Sine a lui Dumnezeu	<ul style="list-style-type: none"> • Descoperirea Sfintei Treimi în istoria biblică (ce înseamnă descoperirea lui Dumnezeu ca Sfântă Treime; natura triunică a lui Dumnezeu; lucrarea fiecărei Persoane din Trinitate; Sfânta Treime în Vechiul și Noul Testament) • Sfânta Treime în Mărturisirea de credință (ce este Mărturisirea de credință/Crezul; învățături despre persoanele Sfintei Treimi desprinse din Mărturisirea de credință; analogii ale Sfintei Treimi cu elemente din creație) • Sfânta Treime în viața Bisericii (reflectarea Sfintei Treimi în închinarea Bisericii; reflectarea Sfintei Treimi în actele de cult ale Bisericii; reflectarea Sfintei Treimi în viața comunitară a Bisericii) • Sfânta Treime în viața creștinului (raportarea creștinului la persoanele Sfintei Treimi; manifestarea prezenței Sfintei Treimi în viața creștinului)
Iubirea lui Dumnezeu și răspunsul omului	<ul style="list-style-type: none"> • Iubirea, temelul vieții (Dumnezeu este dragoste; dăruirea lui Dumnezeu, din dragoste pentru om; mântuirea – harul iubirii lui Dumnezeu; caracterul iubirii divine; Pilda fiului risipitor) • Prezența Sfintei Treimi în creație și în răscumpărarea omului (omul, creat după Chipul și asemănarea lui Dumnezeu; implicarea Sfintei Treimi în lucrarea de răscumpărare a omului din păcat) • Cuvântul lui Dumnezeu – Logosul divin (inspirația Scripturii; relevanța și autoritatea Cuvântului lui Dumnezeu; ascultarea și împlinirea Cuvântului în viață; Pilda semănătorului) • Domnul Isus Hristos – Lumina lumii (Isus Hristos – Cuvântul Întrupat; viața Domnului Isus ca o reflectare a luminii lui Dumnezeu; creștinul ca purtător al Luminii) • Domnul Isus Hristos – Calea, Adevărul și Viața (Domnul Isus – Calea spre Dumnezeu; Domnul Isus – Adevărul care ne face liberi; Domnul Isus – Viața din belșug) • Convertirea omului, ca răspuns la chemarea lui Dumnezeu: pocăința și credința (ce este pocăința; nevoia de pocăință; ce este credința mântuitoare; creștinul născut din nou/regenerat)
Viața creștinului împreună cu semenii	<ul style="list-style-type: none"> • Viața omului în lumina credinței (viața înnoită; consecvența în viața de credință; virtuțile creștine; trăirea prin credință; credința manifestată prin fapte – expresia credinței vii) • Libertate și responsabilitate în viață (luarea deciziilor în viață; libertatea de a alege; asumarea propriilor decizii; înțelepciunea care vine de sus; credința creștină și responsabilitatea) • Conștiința curată (ce este conștiința; cum ne influențează conștiința; cum putem avea o conștiință curată; etica muncii; integritate și caracter) • Trăirea în sfințenie (ce este sfințenia; Domnul Isus – ținta desăvârșirii și standardul nostru de sfințenie; rolul Duhului Sfânt în sfințirea vieții) • Perseverența în împlinirea voii lui Dumnezeu (ce este și cum se manifestă perseverența; preocupare pentru cunoașterea voii lui Dumnezeu; adolescența și creșterea spirituală; valori morale; perseverența în învățare) • Probleme ale lumii contemporane și atitudinea creștinilor (provocări ale societății actuale; cauze și efecte ale acestora; implicarea creștinilor în prevenirea, diminuarea și soluționarea problemelor; promovarea binelui și a dreptății)
Viața comunității și sărbătorile creștine	<ul style="list-style-type: none"> • Muzica religioasă, cântarea comună și lauda adusă lui Dumnezeu (rolul muzicii în viața omului; asemănări și deosebiri între muzica laică și muzica religioasă; importanța mesajului cântărilor; lauda adusă lui Dumnezeu prin cântare; ce este cântarea comună; cântarea duhovnicească) • Literatura religioasă (specificul literaturii religioase; exemple din literatura română și universală) • Arta religioasă (elemente de arhitectură, pictură, sculptură din domeniul religios; exemple din cultura românească și universală)

* Notă: Conținuturile vor fi abordate din perspectiva competențelor specifice. Activitățile de învățare sugerate oferă o imagine posibilă privind contextele de dobândire a acestor competențe. Aspectele detaliate în paranteză oferă o perspectivă de abordare a fiecărui element de conținut, iar profesorul va alege cel puțin un exemplu dintre variantele enumerate și separate prin virgulă.

Sugestii metodologice

Sugestiile metodologice au rolul de a orienta cadrul didactic în aplicarea programei școlare, oferind idei și soluții posibile pentru proiectarea și derularea la clasă a activităților de predare-învățare-evaluare, în concordanță cu specificul disciplinei *Religie*.

Actuala programă școlară de *Religie* promovează principiile învățării centrate pe elev, prin focalizarea actului educațional pe experiențele, capacitățile și nevoile elevilor cu relevanță pentru domeniul moral-religios. Centrarea pe elev presupune o învățare activă (în care elevul este direct implicat în rezolvarea de sarcini de lucru), contextuală (în care noile achiziții din învățământul gimnazial se construiesc pornind de la baza de cunoștințe din învățământul primar), socială (prin faptul că promovează cooperarea și colaborarea între elevi pentru rezolvarea sarcinilor de învățare și pentru punerea în practică a valorilor moral-religioase) și responsabilă (prin faptul că elevul este susținut pentru implicarea activă și pentru asumarea de responsabilități în învățare și ca membru al comunității).

Strategii didactice

Ora de *Religie* solicită utilizarea unui cadru metodologic variat, care să îmbine strategii didactice tradiționale și moderne deopotrivă, astfel încât acestea să devină căi pentru dezvoltarea capacității elevilor de comunicare și de reflecție asupra propriei deveniri, pentru crearea unui cadru educațional bazat pe valorile moral-religioase, pentru dezvoltarea de atitudini precum încrederea, atitudinea pozitivă față de sine și față de alții, respectul pentru diferență.

De asemenea, strategiile didactice au rolul de a implica activ pe elevi în propria învățare, de a oferi acestora variate contexte de activitate cu rol de motivare pentru propria dezvoltare, de a evidenția caracterul actual al valorilor moral-religioase.

Strategiile de predare-învățare recomandate în activitățile didactice la disciplina *Religie* vizează cu precădere:

- strategii inductive, bazate pe analiza și valorificarea diferitelor contexte concrete de viață – prin: analiza unor atitudini și comportamente manifeste (exemple din texte biblice, religioase, literare; exemple din viața cotidiană); identificarea unor norme și principii moral-religioase în situații date; analiza unor exemple de respectare sau de încălcare a normelor moral-religioase; analiza rolului modelelor în viața personală și a comunității;
- strategii bazate pe învățarea prin descoperire – pornind de la diferite suporturi concret-senzoriale: seturi de imagini, ilustrații cu conținut religios-moral, fotografii care reflectă aspecte din viața religioasă proprie și din cea a familiei, imagini ce fac referire la acțiuni și elemente specifice religiei;
- strategii interactive, bazate pe conversație, discuții în grup, dezbateri, interviuri, tehnici ale gândirii critice – pentru identificarea modalităților de aplicare în viața cotidiană a diferitelor valori religioase; pentru evidențierea trăsăturilor morale ale unor persoane; pentru exersarea formulării de argumente sau contraargumente cu privire la un punct de vedere;
- strategii de învățare problematizată – prin implicarea elevilor în rezolvarea unor situații-problemă care apar în grupurile de apartenență sau la nivelul comunității, pornind de la relaționarea acestora cu valorile moral-religioase;
- strategii bazate pe lecturarea de texte variate – pentru a facilita dezvoltarea vocabularului cu termeni din domeniul religios și pentru a le susține interesul față de aprofundarea mesajului textului revelat;
- strategii care valorifică jocul de rol și dramatizarea – pentru construirea unor situații de învățare în care elevii sunt puși în variate contexte de interacțiune, de evaluare critică, de reflecție asupra unor situații de viață cotidiană, de dezvoltare a creativității și a abilităților socio-emoționale;
- strategii de învățare bazată pe proiect – care își propune implicarea elevilor în activități de grup, în vederea realizării de investigații pe o temă dată sau la alegere cu relevanță moral-religioasă; proiectele pot fi realizate la nivel de grup de elevi/clasă/școală/comunitate. Temele proiectelor vor fi relaționate cu conținuturile din programa școlară și pot viza: teme specifice disciplinei *Religie*, teme interdisciplinare sau teme legate de sărbători religioase ale comunității.

Aplicarea diferitelor strategii didactice presupune alternarea diferitelor forme de organizare a activității (individuală, în grupuri mici, frontal) și utilizarea unor resurse de învățare variate: texte (biblice, religioase, literare); imagini (hărți, planșe ilustrative); softuri educaționale, CD-uri, DVD-uri; prezentări online, adaptate competențelor și conținuturilor propuse; site-uri cu informații relevante pentru domeniul religiei.

Alegerea strategiilor de învățare presupune efortul profesorului pentru personalizarea demersului didactic,

fapt care înseamnă proiectarea activităților de predare-învățare în acord cu nevoi și interese specifice. Ca urmare, în acord cu prevederile *Legii educației naționale nr. 1/2011* cu completările și modificările ulterioare, profesorul decide cum va utiliza procentul de 25% din timpul alocat disciplinei (de exemplu, activități de predare-învățare adaptate la nevoi speciale de învățare, la interese speciale de cunoaștere, la specificul cultural și religios al comunității).

Abordarea conținuturilor

Abordarea conținuturilor presupune o atitudine flexibilă a profesorului de *Religie*, prin accentul pus pe: valorificarea experiențelor de viață ale elevilor; accentuarea caracterului aplicativ al conținuturilor, creând contexte semnificative de învățare pentru viața reală; abordări diferențiate ale conținuturilor învățării, în acord cu experiențele elevilor și cu contextul social în care trăiesc aceștia; realizarea de conexiuni între *Religie* și alte discipline de studiu.

Conținuturile propuse în programa școlară nu reprezintă teme de lecții, ci unități tematice. Numărul de conținuturi de pe parcursul unui an școlar permite: abordarea unor conținuturi pe parcursul mai multor ore, în funcție de complexitatea acestora, de nivelul clasei de elevi, de particularitățile comunității; abordarea unor teme sau aspecte suplimentare, cu rol de adaptare a orei de *Religie* la specificul clasei de elevi/a comunității.

Ordinea abordării conținuturilor nu este una prestabilită prin programa școlară. Profesorul are libertatea de a planifica în manieră personalizată ordinea în care va prezenta temele, în acord cu logica firească a domeniului și cu specificul vieții religioase a comunității, precum și în relație cu teme de la alte discipline de studiu.

Din punctul de vedere al specificului domeniului teologic, s-a utilizat următoarea matrice de dezvoltare a conținuturilor:

- pentru fiecare an de studiu s-a ales o temă centrală: „Dumnezeu Tatăl – Creatorul, Stăpânitorul și Susținătorul tuturor lucrurilor” (clasa a V-a), „Dumnezeu Fiul, Isus Hristos – Domnul și Mântuitorul lumii” (clasa a VI-a), „Dumnezeu Duhul Sfânt – Mângâietorul și Duhul Adevărului” (clasa a VII-a), „Dumnezeu ca Sfântă Treime – Sursa vieții și împlinirii omului” (clasa a VIII-a);
- la nivelul fiecărei clase, tema centrală a fost abordată din perspectiva a patru domenii, centrate pe: aspecte de învățatură creștină („Revelația de Sine a lui Dumnezeu”), aspecte de morală religioasă aplicată („Iubirea lui Dumnezeu și răspunsul omului”; „Viața creștinului împreună cu semenii”), aspecte de viață comunitară („Viața comunității și sărbătorile creștine”).

Domenii de conținut	Clasa a V-a Dumnezeu Tatăl – Creatorul, Stăpânitorul și Susținătorul tuturor lucrurilor	Clasa a VI-a Dumnezeu Fiul, Isus Hristos – Domnul și Mântuitorul lumii	Clasa a VII-a Dumnezeu Duhul Sfânt – Mângâietorul și Duhul Adevărului	Clasa a VIII-a Dumnezeu ca Sfântă Treime – Sursa vieții și împlinirii omului
Revelația de Sine a lui Dumnezeu	Dumnezeu Tatăl prezent în creație și în istorie	Domnul Isus Hristos, Dumnezeu adevărat și Om adevărat	Duhul Sfânt, Sursa puterii în viața creștină	Sfânta Treime, modelul unității și iubirii supreme
Iubirea lui Dumnezeu și răspunsul omului	Viața omului cu Dumnezeu	Transformarea vieții omului prin întâlnirea cu Domnul Isus Hristos	Biserica – comunitatea oamenilor transformați prin Duhul Sfânt	Manifestarea Sfintei Treimi în lume și în viața omului
Viața creștinului împreună cu semenii	A trăi împreună cu ceilalți. Modele din Vechiul Testament	A trăi împreună cu aproapele. Învățătura Domnului Isus	Roadă Duhului Sfânt în viața creștinului	Valori creștine în viața omului
Viața comunității și sărbătorile creștine	Sărbătorile în viața omului	Sărbătorile în viața comunității	Evenimente speciale în viața Bisericii	Credința și arta

În abordarea conținuturilor se pot utiliza **elemente de tip predominant confesional** (texte biblice, povestiri biblice, poezii creștine, filme creștine, cântări creștine și colinde), recomandate a fi abordate pe parcursul fiecărei clase. Acestea nu vor fi analizate ca unități de conținut de sine stătătoare, ci vor constitui modalități de exemplificare a temelor anterior menționate. Câteva sugestii:

- clasa a V-a:
 - audierea și/sau învățarea unor texte biblice scurte: „Cine are milă de sărac, împrumută pe Domnul, și El îi va răsplăti binefacerea” (Proverbe 19: 17); „Ceea ce face farmecul unui om este bunătatea lui” (Proverbe 19: 22); „Celui ce-ți cere, dă-i; și nu întoarce spatele celui ce vrea să se împrumute de la tine” (Matei 5: 42); ”Urmăriți binele cetății, în care v-am dus în robie, și rugați-vă Domnului pentru ea, pentru că fericirea voastră atârnă de fericirea ei!” (Ieremia 29: 7);
 - audierea și/sau învățarea de cântări creștine: „Zidurile-nalte de la Ierihon”; ”El toate le-a creat”; „Cine a creat stelele pe cer”; ”Cât de minunat, Doamne m-ai creat”; „Dumnezeu e sfânt și mare, înțelept și bun”; „În luptă, ca David, să fii neînfricat”;
 - audierea și/sau învățarea de colinde: „O stea sus strălucește”; „Hai, veniți la Betleem”;
 - lectura unor aspecte din viața unor personaje biblice: Adam și Eva, Abel, Noe, Avraam, Isaac, Iosif, Moise, Ghedeon, Estera, Iov, împărații David și Solomon, profeții Iona, Daniel, Ilie, Elisei;
- clasa a VI-a:
 - audierea și/sau învățarea unor texte biblice scurte: „Nu vă îngrijorați de nimic; ci în orice lucru, aduceți cererile voastre la cunoștința lui Dumnezeu, prin rugăciuni și cereri, cu mulțumiri” (Filipeni 4: 6); „Dacă iertați oamenilor greșelile lor, și Tatăl vostru cel ceresc vă va ierta greșelile voastre” (Matei 6:14); „Tot ce voiți să vă facă vouă oamenii, faceți-le și voi la fel; căci în aceasta este cuprinsă și Legea și Proorocii” (Matei 7:12); ”Să iubești pe Domnul, Dumnezeul tău, cu toată inima ta, cu tot sufletul tău, cu toată puterea ta și cu tot cugetul tău; și pe aproapele tău ca pe tine însuși” (Luca 10: 27); ”Căutați mai întâi Împărăția lui Dumnezeu și neprihănirea Lui, și toate aceste lucruri vi se vor da pe deasupra” (Matei 6: 33);
 - audierea și/sau învățarea de cântări creștine: „Maria, dis-de-diminează”; „Isus, eroul adorat!”; „Promis, e promis”; „Hristos a înviat!”; „Isus vine pe nesimțite”; „Domnul mare e, puternic și tare”; „Isus are multă grijă de copiii Lui”; „Doamne, ești mai scump ca argintul”; ”Zacheu era om mititel”; ”Când știi că pentru mine a murit”;
 - audierea și/sau învățarea de colinde: „Astăzi răsună vestea cea bună”; „Fulgii de nea se-aștern peste oraș”; ”Sună clic de clopoței”; ”S-a născut în Betleem”;
 - lectura unor aspecte din viața unor personaje biblice: Maria și Iosif, Ioan Botezătorul, Moise și Ilie, Nicodim, Zacheu, vameșul Matei, apostolul Pavel;
- clasa a VII-a:
 - audierea și/sau învățarea unor texte biblice scurte: „Ci voi veți primi o putere, când se va pogori Duhul Sfânt peste voi, și-Mi veți fi martori în Ierusalim, în toată Iudeea, în Samaria și până la marginile pământului” (Faptele Apostolilor 1:8); „Roada Duhului, dimpotrivă, este: dragostea, bucuria, pacea, îndelunga răbdare, bunătatea, facerea de bine, credincioșia, blândețea, înfrânarea poftelor. Împotriva acestor lucruri nu este lege” (Galateni 5: 22-23); ”Ei stăruiau în învățătura apostolilor, în legătura frățească, în frângerea pâinii și în rugăciuni” (F. Ap. 2: 42);
 - audierea și/sau învățarea de cântări creștine: „Dragostea, pacea, bucuria... am roadele Duhului Sfânt”; „Din cerul de sus, Isus ne-a adus”; „Sunt copilul Domnului și sunt fericit”; „Dacă vrei și tu poți”; „Bucuria mea ești, Isus!”; „Ce frumos, ce plăcut e să fii creștin”; „Îmi dai în dar”;
 - audierea și/sau învățarea de colinde: „Într-un sat neînsemnat din Iudeea”; „Într-un staul mic”;
 - lectura unor aspecte din viața unor personaje biblice și a unor înaintași ai credinței creștine: apostolul Petru, Ștefan – primul martir al Bisericii, apostolul Pavel, Barnaba, Sila, apostolul Andrei, eroi ai credinței din istoria Bisericii; personaje din istoria Bisericii Baptiste;
- clasa a VIII-a:
 - audierea și/sau învățarea unor texte biblice scurte: „La început era Cuvântul, și Cuvântul era cu Dumnezeu, și Cuvântul era Dumnezeu” (Ioan 1:1); „Dumnezeu este Dragoste; și cine rămâne în dragoste, rămâne în Dumnezeu, și Dumnezeu rămâne în el” (1 Ioan 4: 16); „Eu sunt Lumina lumii; cine mă urmează pe Mine, nu v-a umbla în întuneric, ci va avea lumina vieții” (Ioan 8: 12); ”Eu sunt Calea, Adevărul și Viața. Nimeni nu vine la Tatăl, decât prin Mine” (Ioan 14: 6); ”Ci după cum Cel ce v-a chemat este sfânt, fiți și voi sfinți în toată purtarea voastră. Căci este scris: ”Fiți sfinți, căci Eu sunt sfânt!” (1 Petru 1: 15-16);
 - audierea și/sau învățarea de cântări creștine: „Domnul e sfânt”; „Domnul să fie desfătarea ta”; „Mică lumina mea, liberă să strălucești”; „Doamne, numele-Ți înalț”; „Tatăl nostru care ești în

- ceruri”; „Cu Tine nu sunt singur (Psalmul 139)”; „Învăță-mă să făptuiesc”; „O Tată bun și sfânt”; „Îmi place Biblia!”; ”Să-i mulțumim lui Dumnezeu”;
- audierea și/sau învățarea de colinde: „Veniți la Betleem”; „Ia, sculați!”; „Către asfințit”; ”Sublimă stea”; ”O noapte de Crăciun”; ”Îngeri mii în ceruri cântă”;
 - lectura unor aspecte din viața unor personaje biblice și din viața unor personalități a culturii evanghelice din România: apostolul Ioan – ucenicul iubirii, apostolii care au murit ca martiri, reprezentanți ai culturii evanghelice și autori de poezie și cântare creștină (Costache Ioanid, Traian Dorz, Nicolae Moldoveanu, Richard Wurmbrand).

Contexte și medii de învățare

Nevoia de a motiva elevii pentru învățare și de a-i pregăti pentru a percepe religia ca parte componentă a vieții cotidiene presupune îmbinarea între activități de învățare organizate în contexte formale, nonformale și informale. Prin specificul ei, educația religioasă permite valorificarea didactică a unor contexte variate de învățare:

- sala de clasă – lecții, întâlniri cu personalități relevante pentru domeniul religiei, discuții pe teme religioase cu părinți sau cu alți membri ai comunității;
- bibliotecă – identificarea de cărți relevante pentru domeniul educației religioase, organizarea unor activități de lectură, participarea la întâlniri cu diferite personalități;
- biserică – participarea și observarea anumitor servicii divine, programe speciale, participarea la Școala duminicală; discuții cu pastorul pe teme religioase sau pentru a organiza în comun diferite evenimente la nivelul comunității;
- muzee – vizitarea unor expoziții tematice; prezentarea rezultatelor unor proiecte;
- alte lăcașuri de cult – activități de observare a spațiilor sau obiectelor cu caracter religios, discuții cu specialiști, dialoguri cu reprezentanții bisericilor;
- mediul virtual, Internet – utilizarea unor platforme educaționale, căutarea de informații și imagini cu caracter religios din spațiul proxim sau din alte zone geografice și culturale; urmărirea de secvențe muzicale, corale sau instrumentale, corelate cu temele planificate;
- alte spații informale (casă de cultură, teatru, stradă, parc) – vizionarea unor filme sau scenete pe teme cu relevanță religioasă, observarea comportamentelor oamenilor și analizarea acestora din perspectiva valorilor moral-religioase;
- comunitate – organizarea de acțiuni de voluntariat pentru sprijinirea unor persoane aflate în situații defavorizate; acțiuni comunitare de îngrijire a mediului fizic; organizarea de expoziții, târguri, mini-campanii.

Aspecte privind evaluarea

Pentru evaluarea măsurii în care elevii au dobândit competențele specifice, se recomandă a fi utilizate cu prioritate metode complementare/alternative de evaluare, precum: observarea sistematică a comportamentului elevilor, analiza produselor activității elevilor, activități practice, realizarea unor proiecte care să valorifice achizițiile copiilor și să stimuleze în același timp dezvoltarea de valori și atitudini moral-religioase. De asemenea, exemplele de activități de învățare oferă numeroase sugestii pentru organizarea unor contexte de autoevaluare și reflecție asupra celor învățate, cu rol de valorizare a intereselor și abilităților personale, de interiorizare a valorilor și de identificare a modurilor de aplicare a acestora în viața personală și a comunității.

Procesul de evaluare va pune accent pe recunoașterea experiențelor de învățare și a competențelor dobândite de către elevi în contexte nonformale sau informale, ce au relevanță pentru domeniul educației religioase. În întreaga activitate de învățare și evaluare va fi urmărit, încurajat și valorizat progresul fiecărui elev în parte.

Ca urmare, în cadrul orei de *Religie*, cele mai importante funcții ale evaluării sunt funcția de reglare a strategiilor de predare-învățare și funcția motivațională a elevului pentru propria devenire.

Grup de lucru

Timiș Vasile	Ministerul Educației Naționale
Horga Irina	Institutul de Științe ale Educației
Zăbavă Mihaela	Centrul Național de Evaluare și Examinare
Căprar Liviu	Liceul Teologic Baptist „Logos” București
Tamaș Ioan	Liceul Teologic Baptist „Emanuel” Oradea, județul Bihor
Pop Marius	Liceul Teologic Baptist „Emanuel” Oradea, județul Bihor
Ochiș Anita	Liceul Teologic Baptist „Alexa Popovici” Arad, județul Arad